

TÝŽDEŇ DAGA DANIŠA: ZAČNIME KONEČNE HOVORIŤ O UVOĽŇOVANÍ

- CZ24 News | 31. ledna 2021

1. Ako ďalej

Slovensko má za sebou ďalšie manévry s celoštátnym testovaním. A ďalšie rozpaky z výsledkov. Tie však môže posunúť nabok. Teraz je dôležité to, čo malo byť dôležité od začiatku – opakované testovanie v najväčších ohniskách, ktoré produkujú najviac hospitalizácií a obetí.

Pre vládu by sa to malo vlastne naplno začať až teraz. Ak budú ohniská nákazy a veľké podniky intenzívne testované aspoň trikrát za sebou, prídu výsledky. A ak sa to nedotiahne, budeme ďalej len prešľapovať a improvizovať.

Súbežne s testovaním zamorených okresov by sme však konečne mali podniknúť aj niečo iné: debatu o postupnom uvoľňovaní obmedzení. A o termínoch, kedy sa začneme aspoň čiastočne vracieť aj do inej ako primitívnej, vegetatívnej časti života.

Stále treba opakovať, že obeťami pandemickej krízy nie sú len pacienti v nemocniciach. Obeťami sú aj žiaci, ktorí sa nemôžu riadne učiť (a ktorí stratili pravidelný režim či sociálne zázemie). Obeťami sú desiatky tisíc ľudí, ktorí majú už štvrtý mesiac zakázané pracovať a živiť svoje rodiny. Obeťami sú aj cirkvi, podnikanie, kultúra, šport – a zdravý spôsob života.

Človek sa dokáže počas krízy obmedziť a obetovať, no môže to byť len dočasne, nie na neurčité obdobie, bez akejkoľvek debaty o termínoch. Po mesiacoch obmedzení je čoraz viac zrejmé, že k „základným potrebám“ druhu Homo sapiens nepatrí len prežívanie a zapíjanie pokrmov (za čo vďačíme otvoreným predajniam potravín). Naša podstata je sociálna a politická. Potrebujeme voľnosť. A potrebujeme živý kontakt s rodinami, priateľmi, kolegami. So svetom.

Samozrejme, kým tu budú preplnené nemocnice a k tomu hrozby britskej (infekčnejšej) mutácie vírusu, hlavné slovo budú mať aj ďalej alarmisti. Je to prirodzené. Opatrnosť a disciplínu dnes potrebujeme ešte viac ako v novembri.

No popri alarmistoch by už konečne mali zaznievať aj hlasy z opačného konca ohrady. Hlasy tých, ktorí varujú, že atmosféra strachu sa už vyčerpáva. A ak sa neukáže jasný plán, čoraz viac bude narážať na hranice únosnosti.

Nie, netvrdíme, že dozrel čas okamžite otvárať školy a reštaurácie. Tvrdíme iba to, že o tom treba začať hovoriť. Aby sme tu okrem dokola recyklovaného strachu, bedákania a výterovej hitparády živili aj racionálnejšie témy. A zdravý optimizmus.

2. Otrasy v Holandsku

Miera trpezlivosti je všade iná.

V severských krajinách mali aj počas vrcholu pandémie otvorené školy a reštaurácie. A rúška mali povinné len pri skupinách viacerých ľudí (logicky). V Spojených štátoch či v Británii by bol neprijateľný celoštátny dlhodobý zákaz zhromažďovania či vychádzania (s výnimkami od jednej do piatej nadránom).

V európskych štátoch mimo Únie je celkom bežné, že si zájdete do reštaurácie, na kávu, na pivo či do divadla. Zmenilo sa len to, že skôr zatvárajú.

V krajinách s tvrdšími, prevažne regionálnymi lockdownami sme pomerne často videli veľké protesty, mnohé z nich spojené s násilnosťami.

Neobyčajne výbušný týždeň má za sebou Holandsko. Verejné protesty proti opatreniam sú tam bežné, no od soboty sa celkom vymkli spod kontroly. Skupiny nahnevaných mladých ľudí vyrazili do ulíc podpaľovať autá, rabovať obchody, devastovať verejný aj súkromný majetok. Zničili testovacie stanice. Dokonca zaútočili aj na nemocnice a policajnú stanicu.

Rabovanie a násilnosti trvali niekoľko dní (večerov). Desiatky policajtov utrpeli zranenia.

Po mladých radikáloch vyrazili do ulíc aj starší prívrženci „ultras“, ktorí za agresivitou a rabovaním videli hlavne skupiny imigrantov. Tvrdili, že budú napriek zákazom v uliciach, aby bránili majetok domácich Holanďanov pred vyčíňaním prisťahovaleckých gangov.

Miestne médiá hlásia, že násilnosti pripomínali vojnový stav a bojovú zónu. Na podporu polície zasahovali aj vrtuľníky.

Rozbuškou, ktorá spustila protesty a rabovanie, bolo rozhodnutie vlády a parlamentu o zákaze nočného vychádzania. Úrady sa k takémuto obmedzeniu slobody odhodlali po prvýkrát od druhej svetovej vojny.

Asi netreba pripomínať, že Slovensko je v porovnaní s inými krajinami vzorne poddajné. Premiér v nedeľu oznámil, že v pondelok sa začína povinné plošné testovanie. Ľudia nabehnú do radu. O obmedzeniach tu nerozhoduje vláda spolu s parlamentom (ako v Holandsku), ale jediný muž. Termíny ukončenia reštrikcií nepoznáme už štvrtý mesiac. Kto sa ozve s námietkami, toho zlostný predseda vlády douráža. A? A nič.

Keď sme tu mali v novembri pomerne neškodné a nudné protesty (jednodňové), kde niektorí ľudia nemali rúška, médiá a vystrašená väčšinová spoločnosť sa tu zajakávali od pohoršenia. Nad

nebezpečnými „dezolátmi“.

Nuž, ľudia sú rôzni. A krajiny tiež.

3. Vzostup aktivistov

V pondelok sme sa s prekvapením dozvedeli, že novým šéfom Migračného úradu sa stal Ján Orlovský. Riaditeľ Nadácie otvorenej spoločnosti, ktorá patrí do siete amerického oligarchu Georgea Sorosa.

Rozhodnutie ministerstva vnútra pôsobí nepochopiteľne. Orlovský je aktivista, ktorý je roky známy krajne progresívnymi názormi na imigračnú politiku. Politicky má bližšie skôr k Progresívnemu Slovensku a prezidentke Čaputovej ako k súčasnej vláde – a jej politike.

O to však až tak nejde. Hodnotové presvedčenie nemôže byť pri nikom bremeno, podstatné sú predsa skúsenosti, odbornosť a ochota rešpektovať štátnu migračnú politiku. Profesionál v tejto oblasti by mal dostať príležitosť za akejkoľvek vlády. Práve toto však nie je Orlovského prípad. Nikdy nepracoval ani na vnútre, ani na Migračnom úrade, venoval sa diplomacii v Spojených štátoch a neskôr nadácii.

Môžeme predpokladať, že úlohou Orlovského nebude rešpektovať štátnu migračnú politiku, ale vytvárať ju. A k tomuto by sme mohli mať vážne výhrady.

Po prvé: štátna migračná politika patrila roky medzi vzácné oblasti konsenzu. Za Dzurindu aj za Fica bola pomerne zdržanlivá a konzervatívna. Podobne ako v ďalších krajinách V4. A bolo to správne. V takýchto citlivých otázkach by nemala ísť vláda proti záujmom domácej spoločnosti – a importovať na Slovensko problémové menšiny.

Iste, mimovládne organizácie mali iný postoj. A ambíciu prevychovať Slovensko k otvorenej imigračnej politike. Chápeme, v poriadku, je to ich úloha, sú za to platené (a nie vždy z domácich zdrojov a v domácom záujme, všakže). Prečo by však aktivisti z medzinárodnej siete mimovládok mali riadiť Migračný úrad? Lebo chcú?

Áno, asi preto. A ešte preto, že im to umožňuje slabá vláda.

Po druhé: pri spornej nominácii Orlovského do štátnej služby zrejme nejde o ojedinelý prípad, ale o trend. Matovičova strana sa o to stará už druhý rok.

Zakladatelia Slovenského inštitútu pre bezpečnostnú politiku, lobistickej organizácie, ktorá mala „posilňovať transatlantické väzby“, ovládli ministerstvo obrany. Hladko a celé. Nad' je minister, Majer je štátny tajomník. Do partie pribrali ešte poradcu z projektu Infosecurity.sk Breinera. Lovca „konšpirátorov“.

Na Krajčího ministerstve zdravotníctva sa presadil Oskar Dvořák, aktivista a expert Progresívneho Slovenska – Spolu. Do tímu pozval ďalšieho aktivistu a blogera Denníka N Jakuba Godu, ktorý je považovaný za experta na cenzúru a dezinformácie.

A nakoniec: štátnym tajomníkom ministerstva životného prostredia sa stal Juraj Smatana. Aktivista, ktorý sa venuje dezinformáciám, hoaxom a propagande na internete. Vystupoval prevažne ako troll, ktorý našiel svoje životné poslanie v šírení nenávisti proti Rusku.

Po prečítaní tohto zoznamu by nás vlastne vôbec nemalo prekvapovať, že aktivistická liga postupuje ďalej – aj na Migračný úrad. Po chrbte tenkého, ale poslušného OLaNO, ktoré niektorí omylom považujú za „konzervatívnu silu“...

4. Vodca narazil

Kocku zakončíme krátkym pohľadom na extrémistickú scénu.

Verejne známe tváre kotlebovcov sa rozdelili na dve skupiny. Prvú tvorí vodca, ktorý má nakročené do basy za podporu neonacistických symbolov. V druhej sú Mazurek, Uhrík a kopa ďalších, ktorí majú nakročené k novej strane.

Dôvodom rozkolu bola zmena stanov, cez ktorú si Kotleba posilnil postavenie a právomoci. Aby mu nikto nerozoberal stranu, kým bude za mrežami.

Pomery síl medzi Kotlebom a rebelmi sú nejasné. Všetko bude zrejmé závisieť od toho, či sa Kotleba po odvolaní vytratí z verejnej scény do väzenia alebo nie.

Ak bude definitívne odsúdený, nová strana bude mať na to, aby starú ĽSNS vytlačila. Kotlebu totiž neopustili bezmenní poslanci, ale tí najaktívnejší z prvej línie. Verejne známe tváre.

Navyše, priestor pre extrémistov dnes nie je len okrajový. Kotlebovci kontrolujú 10 percent voličov. Štiepenie je luxus, ktorý si môžu dovoliť obe skupiny, Kotlebova aj Mazurekova.

Nechceme predbiehať, no ukazuje sa, že extrémizmus sa nedá potláčať len trestnoprávnymi nástrojmi. Tie im veľmi neškodia. A neškodia im ani povrchné a nepresné nálepky „fašisti“.

Pravicový extrémizmus sa dá potláčať len politicky. Podporu stratí až vtedy, keď tu bude dôveryhodná konzervatívna alternatíva.

Alebo aspoň jej matný náznak.

Autor: Dag Daniš

Zdroj: <https://www.postoj.sk/7>